

GUVERNUL ROMÂNIEI
PRIMUL – MINISTRU

1232
1808 2017

163 29 08 2017

Domnule președinte,

În conformitate cu prevederile art. 111 alin. (1) din Constituție, Guvernul României formulează următorul

PUNCT DE VEDERE

referitor la *propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii cetățeniei române nr. 21/1991*, inițiată de domnul deputat USR Matei Adrian Dobrovie împreună cu un grup de parlamentari USR (**Bp. 163/2017**).

I. Principalele reglementări

Inițiativa legislativă are ca obiect de reglementare modificarea și completarea *Legii cetățeniei române nr. 21/1991, republicată, cu modificările și completările ulterioare*, „în sensul reglementării unei soluții legale prin care persoana care a dobândit cetățenia română în condițiile alin. (1) sau (2) ale art. 9, dar care nu a fost inclusă în certificatul de cetățenie al părinților sau, după caz, părintelui, cetățeni români ori căreia nu i s-a eliberat un certificat de cetățenie potrivit dispozițiilor art. 20 alin. (7), respectiv alin. (11), să beneficieze de recunoașterea calității de cetățean român și eliberarea unui document care să facă dovada cetățeniei române și în fața Direcției Generale Pașapoarte.”

II. Observații

1. Asigurarea unei practici unitare în materie de stare civilă și documente de călătorie, prin interpretarea și aplicarea concordantă a dispozițiilor art. 9 din *Legea cetățeniei române nr. 21/1991*, reprezintă un deziderat imperativ¹.

În ceea ce privește persoanele care și-au înscris sau transcris în condițiile art. 9 din *Legea cetățeniei române nr. 21/1991* și *Legii nr. 119/1996 cu privire la actele de stare civilă, republicată, cu modificările și completările ulterioare*, certificatele sau extrasele de stare civilă eliberate de autoritățile străine în registrele de stare civilă românești, în temeiul dobândirii sau redobândirii de către cel puțin unul dintre părinți a cetățeniei române, dar pentru care nu a fost parcursă procedura în fața *Autorității Naționale pentru Cetățenie* - persoane cărora le-au fost eventual emise și pașapoarte sau documente de identitate românești -, este necesară clarificarea situației acestora, având în vedere modul de interpretare și aplicare în practică a art. 9 alin. (4) din *Legea cetățeniei române nr. 21/1991* în sensul că pentru minor dobândirea cetățeniei române ar decurge cvasiautomat din legătura de filiație, nefiind obligatorie parcurgerea procedurii de acordare a cetățeniei române odată cu cererea părinților.

Însă, apreciem că soluțiile legislative privind „*procedura recunoașterii cetățeniei române*” ar trebui să aibă aplicabilitate doar în ceea ce privește situația acestor persoane, iar nu caracterul de generalitate imprimat de inițiatori.

2. Menționăm că, în conformitate cu art. 4 din *Legea cetățeniei române nr. 21/1991*, „*Cetățenia română se dobândește prin: a) naștere; b)*

¹ Art. 9

(1) Copilul născut din părinți cetățeni străini sau fără cetățenie și care nu a împlinit vârsta de 18 ani dobândește cetățenia română o dată cu părinții săi.

(2) În cazul în care numai unul dintre părinți dobândește cetățenia română, părinții vor hotări, de comun acord, cu privire la cetățenia copilului. În situația în care părinții nu cad de acord, tribunalul de la domiciliul minorului va decide, ținând seama de interesele acestuia. În cazul copilului care a împlinit vârsta de 14 ani este necesar consimțământul acestuia.

(3) Copilul dobândește cetățenia română pe aceeași dată cu părintele său.

(4) În cazul în care minorul a dobândit cetățenia română în condițiile alin. (1) sau (2) și nu a fost inclus în certificatul de cetățenie al părintelui sau nu i s-a eliberat certificat de cetățenie potrivit dispozițiilor art. 20 alin. (7) sau (11), părinții sau, după caz, părintele, cetățeni români, pot solicita transcrierea ori înscrierea în registrele de stare civilă române a certificatelor sau extraselor de stare civilă eliberate de autoritățile străine în condițiile Legii nr. 119/1996 cu privire la actele de stare civilă, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

(5) Copilul care a împlinit vârsta de 14 ani poate formula în nume propriu cererea de transcriere sau înscriere a certificatului ori extrasului de naștere. În acest caz, dovada cetățeniei minorului se face cu cartea de identitate sau pașaportul emisă/emis de autoritățile române părintelui ori cu certificatul prevăzut la art. 20 alin. (4).

adoptie; c) acordare la cerere”, prevederile art. 9 amintite fiind plasate în materia dobândirii la cerere a cetățeniei române.

Din analiza prevederilor legale în vigoare, în cazul minorilor care dobândesc cetățenia română împreună cu ambii părinți sau doar cu unul dintre aceștia, deși suntem în prezența unui caz simplificat de dobândire a cetățeniei, aceasta nu se poate confunda cu dobândirea automată, prin efectul legii, a cetățeniei – spre exemplu, dobândirea cetățeniei române prin aplicarea principiului *jus sanguinis* -, dobândire care nu presupune un acord de voință al individului care dobândește cetățenia.

Astfel, dobândirea cetățeniei române de către minor, în condițiile alin. (1) sau (2) ale art. 9 din *Legea nr. 21/1991* nu decurge de drept, automat, din legătura de filiație – principiu de la care pleacă inițiatorii -, ci este necesară ca premisă esențială în vederea dobândirii cetățeniei române de către acesta, o manifestare expresă de voință în acest sens a părinților/părintelui minorului iar, în cazul în care numai unul dintre părinți dobândește cetățenia română, este necesar și consimțământul celuilalt părinte al minorului, dat în formă autentică (cererile și declarațiile părinților derivând din prerogativele autorității părintești).

În practica de până la o anumită dată, plecând de la ideea că art. 9 din *Legea cetățeniei române nr. 21/1991* stabilește în mod expres o singură condiție pentru obținerea cetățeniei române de către copilul minor al unui cetățean străin sau fără cetățenie care a dobândit cetățenia română, și anume ca la data dobândirii cetățeniei de către părinți sau de către unul din părinți copilul să fi avut vârsta de până la 18 ani, ținând seama și de prevederile alin. (4) și (5) ale aceluiași articol, s-a apreciat că formularea în favoarea copilului minor, de către părinți sau părintele care a obținut cetățenia română, a unei cereri de înscriere sau transcriere a certificatului sau extrasului de stare civilă eliberate de autoritățile străine în registrele de stare civilă românești, potrivit celor arătate – sau, după caz, formularea unei cereri în nume propriu de către minorul care a împlinit vârsta de 14 ani, asistat de părinți/părinte -, semnifica manifestarea expresă de voință în dobândirea de către minor a cetățeniei române.

Prin urmare, nu poate fi acceptată propunerea cuprinsă la art. 9 alin. (4)² din inițiativa legislativă, conform căreia, până la soluționarea cererilor de recunoaștere a cetățeniei române, părinții sau părintele cetățean român sau, după caz, copilul care a împlinit vârsta de 14 ani pot formula cererea de transcriere sau înscriere a certificatului sau extrasului de naștere în registrele de stare civilă românești (în condițiile în care copilul minor nu a figurat nici în dosarul de cetățenie al părinților/părintelui).

3. Subliniem că inițiativa legislativă nu cuprinde prevederi de natură să stabilească de o manieră detaliată condițiile de fond și procedurale ale dobândirii cetățeniei române de către copilul minor născut din părinți cetățeni străini sau fără cetățenie - inclusiv în cazul în care numai unul dintre părinți solicită cetățenia română în temeiul art. 8, art. 10, art. 11 –, menținând nemodificate prevederile alin. (1) și (2) ale articolului 9.

În sens contrar, considerăm necesar ca prevederile în materie să prevadă în mod expres regula că în cazul minorilor este obligatorie parcurgerea procedurii odată cu cererea părinților de acordare a cetățeniei române.

4. Apreciem că inițiativa legislativă creează o serie de confuzii și incertitudini, întrucât, dincolo de aspectele conceptuale, crearea unei noi proceduri administrative care urmează să fie parcursă în fața *Autorității Naționale pentru Cetățenie*, instituție care gestionează în prezent peste 100.000 de cereri de acordare și redobândire a cetățeniei române, nu este de natură a simplifica rezolvarea situației, ci dimpotrivă contribuie la aglomerarea birocratică a beneficiarilor acestor dispoziții legale.

Reglementarea posibilității depunerii unei „cereri de recunoaștere a dobândirii cetățeniei române” fără ca aceasta să fie însoțită de toate documentele necesare, cu consecința stipulării unor termene foarte scurte și evident nerealiste, va fi de natură a genera blocaje în derularea procedurii administrative.

5. În ceea ce privește textul propus la art. 17 alin. (3), atragem atenția asupra faptului că verificările *Comisiei pentru cetățenie* cu privire la fiecare persoană care solicită acordarea cetățeniei române, pentru a fi utile și concludente din perspectiva îndeplinirii condițiilor legale prevăzute la art. 8 lit. b) și e) din *Legea cetățeniei române nr. 21/1991*, trebuie să fie actuale.

Astfel, există posibilitatea ca de la data respingerii inițiale a unei cereri de acordare a cetățeniei române, până la data depunerii unei noi solicitări, perioadă care poate fi de minim 6 luni până la un interval de ordinul anilor, situația personală și implicit informațiile deținute de instituțiile competente să furnizeze relații *Comisiei pentru cetățenie*, să se schimbe semnificativ.

6. Subliniem că textul propus pentru art. 21⁵ alin. (1) intră în contradicție cu art. 20 alin. (1) din *Legea nr. 21/1991*, care stabilește că, în situația majorilor, cetățenia română se acordă sau se redobândește la data depunerii jurământului de credință.

7. Considerăm că inițiativa legislativă nu clarifică aspectele legate de:

- situația minorilor pentru care nu există la dosarul părintelui care a dobândit cetățenia română, aflat la *Autoritatea Națională pentru Cetățenie*, acordul celuilalt părinte cetățean străin;
- situația minorilor cărora li s-au transcris certificatele de naștere emise de autoritățile străine ca urmare a dobândirii cetățeniei române numai de unul dintre părinți; aceștia au dobândit act de identitate și/sau pașaport, în baza certificatelor de stare civilă române, însă în prezent autoritățile refuză emiterea unor noi documente și, totodată, solicită retragerea celor dobândite anterior, în vederea anulării;
- dobândirea cetățeniei române de către minorul născut în intervalul determinat de data emiterii ordinului *Autorității Naționale pentru Cetățenie* și cea a depunerii jurământului de credință de către unul dintre părinți.

8. Menționăm că, în vederea clarificării problemelor intervenite în practică în aplicarea *Legii nr. 21/1991*, la nivelul Ministerului Justiției a fost elaborat un *proiect de Lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 21/1991*, care apreciem că va asigura o rezolvare adecvată a situației expuse. Precizăm că proiectul de Lege a fost afișat în dezbatere publică².

III. Punctul de vedere al Guvernului

Având în vedere considerentele menționate la pct. II, **Guvernul nu susține adoptarea acestei inițiative legislative în forma prezentată.**

Cu stimă,

Mihai TUDOSE

Domnului senator **Călin-Constantin-Anton POPESCU-TĂRICEANU**
Președintele Senatului

² Proiectul de act normativ poate fi consultat aici: <http://www.just.ro/11986-2/>